

บทสรุป และข้อเสนอแนะ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบถึงวิธีการจัดเก็บผลประโยชน์จากโรงงานสุราของรัฐ โดยวิธีเก็บจากเขตค่านายหน้าแต่ละเขตที่ใช้อยู่ในปัจจุบันกับวิธีเก็บจากการตั้งบริษัทกลางว่าวิธีการใดรัฐจะได้รับรายได้มากกว่ากัน

ในสมัยโบราณนั้น ได้มีการจัดเก็บอากรสุรา โดยวิธีประเมินให้นายอากรรับผูกขาด เช่นเดียวกับการจัดเก็บภาษีอากรอื่น ๆ ที่ใช้อยู่ในเวลานั้นทั่วไป การจัดเก็บอากรสุราโดยมีนายอากรผูกขาดนี้ ทำให้รายได้แผ่นดินตกต่ำลงเป็นลำดับ รัฐจึงเข้าควบคุมการดำเนินงานเสียเอง โดยมีเจ้าพนักงานของรัฐเป็นผู้ดำเนินการเรื่อยมาภายใต้หลายสังกัด จากกรมสุรา กรมฝิ่น กรมศุลกากร และกรมสรรพสามิตในปี พ.ศ. 2474 จึงได้จัดแบ่งการบริหารงานสุราออกเป็น 6 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 การบริหารงานสุราระหว่างปี พ.ศ. 2474-2482 นั้นอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของกรมสรรพสามิต การบริหารงานสุรามีลักษณะเช่นเดียวกันกับระยะต้นของการจัดตั้งกรมสุรา ในขณะนั้นได้มีการจัดสร้างโรงงานสุราบางยี่ขัน เป็นแห่งแรกของประเทศ

ระยะที่ 2 การบริหารงานสุราระหว่างปี พ.ศ. 2483-2485 ในปี พ.ศ. 2483 ได้สร้างโรงงานสุราเพิ่มขึ้นอีก 2 แห่ง ในปี พ.ศ. 2484 ได้สร้างโรงงานสุราเพิ่มขึ้นอีก 5 แห่งและต่อมาในปี พ.ศ. 2485 ได้มีการตั้งกระทรวงอุตสาหกรรมขึ้นมา ซึ่งโอนโรงงานสุรา 3 แห่ง คือโรงงานสุราบางยี่ขัน โรงงานสุราจังหวัดสงขลา และโรงงานสุราจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ไปขึ้นอยู่กับกระทรวงอุตสาหกรรม ส่วนที่เหลือให้สำนักงานกลางจังหวัด กระทรวงพาณิชย์ดำเนินการ

ระยะที่ 3 การบริหารงานสุราระหว่างปี พ.ศ. 2485-2502 นั้น กิจการสุราของกรมสรรพสามิตได้โอนไปอยู่ในความควบคุมของกรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม จนหมด กรมสรรพสามิตมีหน้าที่เก็บภาษีสุราเพียงอย่างเดียว

ระยะที่ 4 การบริหารงานสุราระหว่างปี พ.ศ. 2503-2507 คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้โอนกิจการโรงงานสุราไปขึ้นอยู่กับกรมสรรพสามิตตามเดิม ยกเว้นโรงงานสุราบางยี่ขันเพียงแห่งเดียว ที่อยู่ในความควบคุมของกรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรมจนถึงปัจจุบัน

ระยะที่ 5 การบริหารงานสุราระหว่างปี พ.ศ. 2508-2517 เป็นการให้ผู้ค้าสุราคงเดิมก่อสร้างโรงงานสุราและต่ออายุสัญญาออกไป

ระยะที่ 6 การบริหารงานสุราระหว่างปี พ.ศ. 2518 ถึงปัจจุบัน นั้น เป็นการประมุขสัญญาต่าง ๆ ตามที่ได้กล่าวไว้ในระยะที่ 5 ดังรายละเอียดในรูปที่ 1.1 กล่าวคือ เมื่อมีการประมุขเข้าโรงงานสุราบางยี่ขันของกรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม เพื่อได้สิทธิในการผลิต-จำหน่ายสุราปรุงพิเศษแม่โขง-กวางทองทั่วประเทศ สุราขาว-ผสมในเขต 4 จังหวัด (กรุงเทพฯ นนทบุรี ปทุมธานี และสมุทรปราการ) ในระหว่างปี พ.ศ. 2523 ถึงพ.ศ. 2537 นั้น ได้มีคู่แข่งขึ้นการประมุขสำคัญเพียง 2 รายคือ บริษัทสุรามหาคุณ จำกัด และบริษัทสุรามหาราชฎร จำกัด ผลปรากฏว่า บริษัทสุรามหาราชฎร จำกัด ชนะการประมุข โดยให้ค่าสิทธิสูงสุดในอัตราร้อยละ 45.67 ของราคาค่าหน่วยปลีกหักด้วยภาษีสุรา แต่เมื่อมีการประมุขสุราฎรในระหว่างปี พ.ศ. 2523-2524 ของกรมสรรพสามิต กระทรวงการคลัง (ได้แก่โรงงานสุราจังหวัดกำแพงเพชร โรงงานสุราองค์การสุราจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และโรงงานสุราจังหวัดชลบุรี) ในพื้นที่ 12 จังหวัดนั้น ผลปรากฏว่า บริษัทสุราพิพพ์ จำกัด (บริษัทสุรามหาคุณเดิม) เป็นผู้ประมุขได้ บริษัทสุราพิพพ์ จำกัดนี้ นอกจากจะผลิตสุราขาว-ผสม ภายใต้เครื่องหมายการค้าต่าง ๆ แล้ว ยังผลิตสุราผสมพิเศษหงส์ทอง จำกัดในพื้นที่ดังกล่าวด้วย

โดยที่สุราผสมพิเศษหงส์ทอง มีสี กลิ่น รสชาติ กลิ่นเคียงสุราปรุงพิเศษแม่โขงมาก แต่เสียค่าภาษีสุรา และค่าผลประโยชน์ให้รัฐต่ำกว่าสุราปรุงพิเศษแม่โขง (จากตารางที่ 1.1) จำกัดในราคาถูกกว่าสุราปรุงพิเศษแม่โขงทำให้เกิดการบริโภคสุราทดแทนกันขึ้นภายในเขตที่มีการจำหน่ายสุราผสมพิเศษหงส์ทอง ความต้องการบริโภคสุราที่มีคุณภาพคล้ายคลึงกันในราคาถูกกว่าได้ขยายเขตออกไปอย่างรวดเร็ว ทำให้ปริมาณการจำหน่ายสุราผสมพิเศษหงส์ทองสูงขึ้นโดยลำดับ ตรงกันข้าม ปริมาณการจำหน่ายสุราปรุงพิเศษแม่โขงกลับลดต่ำลง

ต่อมากรมสรรพสามิต ได้เสนอให้ยุบโรงงานสุรา 32 โรงงาน (ได้แก่โรงงานสุรา 31 โรงงานและโรงงานสุราจังหวัดชลบุรี) ซึ่งสิ้นสุดอายุสัญญาในปี พ.ศ. 2527 เพื่อก่อสร้าง

โรงงานสุราใหม่ 12 โรงงาน โดยวิธีประเมินค่าผลประโยชน์เป็นรายปี ผลการประเมิน ปรากฏว่า บริษัทสุราทิพย์ จำกัดเป็นผู้ประเมินได้ ทำให้สามารถขยายเขตจำหน่ายสุราราย-ผล่ม และสุราผล่มพิเศษหงส์ทอง หรือชื่ออื่นที่ใกล้เคียงกันเพิ่มขึ้นอีก 60 จังหวัดในระหว่างปี พ.ศ. 2528 - 2542 การแข่งขันการจำหน่ายสุราปรุงพิเศษแม่โขง-กวางทอง และสุราผล่มพิเศษหงส์ทองได้เพิ่มความรุนแรงยิ่งขึ้นทั้งในเชิงการค้าและการเมือง ต่างฝ่ายต่างใช้อิทธิพลทางการเมืองโดยผ่านผู้มีอำนาจในการบริหารงานของรัฐทั้งสองหน่วยงาน ดังนั้นในช่วงแรกของปี พ.ศ. 2527 จึงได้เกิดข้อเสนอมารวมบริษัททั้งสองเพื่อจัดตั้งบริษัทกลางจำหน่ายสุราทั่วประเทศ โดยมีเหตุผลว่าเพื่อยุติการรุกรานซึ่งกันและกัน ซึ่งคาดกันว่าจะทำให้รัฐสามารถจัดเก็บผลประโยชน์จากโรงงานสุราได้มากกว่าการแข่งขันการจำหน่ายในเขตที่ได้รับสัมปทาน

ดังนั้นเพื่อหาข้อสรุปนี้ ผู้เขียนได้มุ่งศึกษาเปรียบเทียบวิธีการจัดเก็บผลประโยชน์จากโรงงานสุรา โดยวิธีเก็บจากเขตจำหน่ายแต่ละเขต กับวิธีเก็บจากบริษัทกลางว่าวิธีการใดรัฐจะได้อายุได้มากกว่ากัน โดยมีข้อสมมุติฐานในการศึกษาที่ว่า การจัดเก็บผลประโยชน์จากโรงงานสุราด้วยวิธีการให้จำหน่ายในเขตการจำหน่ายที่ได้รับสัมปทานโดยให้มีการแข่งขันโดยเสรีดีกว่าวิธีการรวมบริษัทจำหน่ายเข้าเป็นบริษัทกลางบริษัทเดียว ผู้เขียนได้ทำการศึกษาโดยสอบถามข้อเท็จจริงจากบุคคลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และรวบรวมข้อมูลจากหน่วยราชการทั้งกรมโรงงานอุตสาหกรรม และกรมสรรพสามิต

จากข้อมูลที่เสนอไว้ในบทที่ 2 พอสรุปได้ว่าวิธีการจัดเก็บผลประโยชน์จากโรงงานสุราในปัจจุบันของหน่วยงานของรัฐทั้ง 2 กรมคือ กรมโรงงานอุตสาหกรรมและกรมสรรพสามิตนั้นต่างมีวัตถุประสงค์ให้รัฐมีรายได้จากโรงงานสุราให้มากที่สุด โดยวิธีการประเมินให้เอกชนรับไปดำเนินการ การประเมินมีหลายรูปแบบต่างกันออกไป กล่าวคือ

แนวทางดำเนินการจัดเก็บผลประโยชน์จากการให้ประเมินโรงงานสุราบางยี่ขัน กรมโรงงานอุตสาหกรรมนั้นได้ประเมินในรูปค่าสิทธิคิดเป็นร้อยละของราคาจำหน่ายปลีกหักด้วยภาษีสุรา หรือส่วนแบ่งกำไรสุทธิร้อยละ 30 ตอนสิ้นปี ขึ้นอยู่กับว่าจำนวนใดจะมากกว่า ส่วนแนวทางดำเนินการจัดเก็บผลประโยชน์จากการประเมินของกลุ่มโรงงานสุรากรมสรรพสามิตได้กล่าวไว้มี 3 รูปแบบคือ การประเมินในรูปค่าธรรมเนียมพิเศษเป็นรายเท ซึ่งใช้ในการประเมินโรงงานสุรา 31 โรงงานระหว่างปี พ.ศ. 2518-2527 การประเมินในรูปค่าผลประโยชน์ ซึ่งใช้ในการประเมินโรงงานสุราองค์การสุราจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และโรงงานสุราจังหวัดกำแพงเพชร

ระหว่างปี พ.ศ. 2523-2532 และการประมุขในรูปโควต้า (จำนวนสุรารัฐขึ้นต่ำที่จะต้องเสียบาง) ซึ่งได้ใช้ในการประมุขโรงงานสุราจังหวัดชลบุรี ระหว่างปี พ.ศ. 2524-2527 สำหรับการประมุขโรงงานสุรา 12 โรงงานก็เช่นกันได้ประมุขในรูปค่าผลประโยชน์ระหว่างปี พ.ศ. 2528-2542 จะเห็นได้ว่าการประมุขแต่ละรูปแบบต่างก็มีหลักการ พร้อมทั้งข้อดีข้อเสีย แตกต่างกันไป อย่างไรก็ตามทุกรูปแบบของการประมุขมีจุดมุ่งหมายที่จะให้รัฐได้รับผลประโยชน์จากโรงงานสุรามากที่สุดเป็นประเด็นสำคัญ

ในบทที่ 3 เป็นการศึกษาถึงสภาพแวดล้อม และปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการจัดเก็บผลประโยชน์สุราในปัจจุบัน ซึ่งสรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมโดยทั่วไปของธุรกิจการค้าสุราในประเทศไทย ในระยะ 4 ปีที่ผ่านมาขึ้นอยู่กับภาวะการแข่งขันการค้าสุราที่รุนแรง และเข้มแข็งทั้งในเชิงการค้าและการเมือง โดยการใช้อิทธิพลทางการเมือง กับหน่วยงานของรัฐ ซึ่งมีอำนาจและหน้าที่โดยตรงต่อนโยบายสุราของประเทศ ไม่ว่าจะเป็นกระทรวงอุตสาหกรรมหรือกระทรวงการคลัง ประกอบกับหน่วยงานทั้งสองทำงานไม่ประสานกันเท่าที่ควรในเรื่องการบริหารงานสุราก็ยิ่งทำให้ยากแก่การเข้าควบคุมดำเนินการจัดเก็บผลประโยชน์จากโรงงานสุราให้รัดกุมยิ่งขึ้น ส่งผลกระทบถึงรายได้ที่รัฐได้รับ

ต่อจากนั้นได้ศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการจัดเก็บผลประโยชน์จากโรงงานสุราในปัจจุบัน ปัจจัยแรกคือ การกำหนดอัตราภาษีสุรา โดยกรมสรรพสามิต กระทรวงการคลังเป็นผู้กำหนดอัตราภาษีสุรา 2 อัตราคือ อัตราตามปริมาณ และอัตราตามมูลค่าขึ้นอยู่กับว่าอัตราใดจะมากกว่ากันก็ใช้อัตราหนึ่ง จะเห็นว่าสำหรับสุราขาวซึ่งเป็นสุราที่ผู้มีรายได้น้อยบริโภค หรือสุราที่ใช้ในการแพทย์ เภสัชกรรม จะเก็บภาษีตามปริมาณ ส่วนสุราที่ผู้มีรายได้ระดับกลางขึ้นไปบริโภค รัฐจะเก็บภาษีตามมูลค่า ปัจจัยที่สอง คือการแบ่งเขตการค้าสุราตามสัญญาของกรมโรงงานอุตสาหกรรม และกรมสรรพสามิต โดยที่โรงงานสุราบางยี่ห้อของกรมโรงงานอุตสาหกรรมนั้นสามารถผลิต-จำหน่ายสุราขาว-ผสมในเขต 4 จังหวัด ได้แก่ กรุงเทพมหานคร นนทบุรี ปทุมธานี และสมุทรปราการ ส่วนสุราปรุงพิเศษแม่โขง-กวางทอง จำหน่ายได้ทั่วประเทศ สำหรับโรงงานสุรากรมสรรพสามิต ซึ่งบริษัทสุราทิพย์ จำกัด เป็นผู้ประมุขรับทำ-ขายส่งสุราขาว-ผสม รวมทั้งสุราผสมพิเศษหงส์ทองนั้นมีเขตจำหน่ายเดิมเพียง 12 จังหวัด ต่อมาบริษัทสุราทิพย์ จำกัด ประมุขได้สิทธิในการทำ-ขายส่งสุราขาว-ผสม และสุราที่มีชื่อใกล้เคียงสุราผสมพิเศษหงส์ทองมีเขตจำหน่ายเพิ่มขึ้นรวมทั้งสิ้น 69 จังหวัดจึงทำให้สุราทั้งสามชนิดคือสุราปรุงพิเศษแม่โขง-กวางทอง

สุราผสมพิเคซหงส์ทองมีเขตจำหน่ายใกล้เคียงกันขึ้น ปัจจัยที่กล่าวได้แก่ การควบคุมราคาจำหน่ายสุราของทั้งสองกรมนั้น กล่าวได้ว่า กรมโรงงานอุตสาหกรรม เป็นผู้กำหนดราคาจำหน่ายสุราทุกชนิดของบริษัทสุรามหาราชฎร จำกัด เนื่องจากคำสิทธิที่รัฐได้รับคิดจากอัตราร้อยละ 45.67 ของราคาจำหน่ายปลีกหักด้วยภาษีสุรา ส่วนกรมสรรพสามิตนั้น ไม่กำหนดราคาจำหน่ายสุราที่แน่นอนเพียงแต่กำหนดราคาสูงสุดในแต่ละช่วงการจำหน่ายเอาไว้เป็นเกณฑ์เท่านั้น ปัจจัยสุดท้ายได้แก่การข้ามเขตจำหน่ายของสุราเลียนแบบ ซึ่งได้กล่าวถึงสุราผสมพิเคซหงส์ทองข้ามเขตเข้ามาจำหน่ายในเขตของสุราปรุงพิเคซแม่โขง-กวางทอง ทำให้รัฐมีรายได้ลดลง เนื่องจากต้นทุนในส่วนที่จ่ายให้รัฐแตกต่างกัน ดังรายละเอียดจากตารางที่ 1.1

ปัจจัยต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นได้ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพประโยชน์จากโรงงานสุราโดยตรง

บทที่ 4 ได้กล่าวถึงการศึกษาวิธีการจัดเก็บผลประโยชน์จากโรงงานสุราโดยวิธีเก็บจากบริษัทกลางที่มีผู้ยื่นขอเล่นต่อผู้บริหารสูงสุดของกระทรวงอุตสาหกรรม ซึ่งเห็นชอบในหลักการรวมบริษัทสุราทิพย์ฯ จำกัด และบริษัทสุรามหาราชฎร จำกัด เข้าด้วยกัน ซึ่งผู้เขียนได้แยกพิจารณาถึงสาเหตุของการตั้ง บริษัทกลาง ขอเล่นขอให้ตั้งบริษัทกลาง ความเป็นไปได้ในหลักการตั้งบริษัทกลาง ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการดำเนินการ พร้อมทั้งผลดีและผลเสีย ซึ่งก่อให้เกิดการผูกขาดในต้นาราคาจำหน่ายสุรา พอสรุปได้ว่า เนื่องจากสาเหตุของการแข่งขันการจำหน่ายสุราที่รุนแรงของสุราปรุงพิเคซแม่โขง-กวางทอง และสุราผสมพิเคซหงส์ทองในตลาดผู้บริโภคเดียวกันทั้งในเชิงการค้าและการเมือง นับวันจะทวีความรุนแรงโดยลำดับ เพื่อยุติการรุกรานซึ่งกันและกัน บริษัทสุราทิพย์ฯ จำกัด จึงยื่นขอเล่นขอพร้อมทั้งหลักการตั้งบริษัทกลาง โดยที่ฝ่ายบริษัทสุรามหาราชฎร จำกัด ได้คัดค้านไม่เห็นด้วย เนื่องจากเสียผลประโยชน์จึงหาข้อยุติไม่ได้

จากการวิเคราะห์ในบทที่ 5 พบว่าวิธีการจัดเก็บผลประโยชน์จากโรงงานสุราโดยวิธี เก็บจากเขตจำหน่ายแต่ละเขตในปัจจุบัน รัฐได้รับรายได้มากกว่าวิธีเก็บจากบริษัทกลางที่มีผู้เล่น่อ ขึ้นมา โดยเป็นไปตามข้อสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งอาจจะสรุปผลจากการวิเคราะห์รายได้ที่รัฐคาดว่าจะ ได้รับจากการจำหน่ายสุราของทั้งสองบริษัทดังนี้คือ

ผลจากการวิเคราะห์เปรียบเทียบโดยวิธีคำนวณมูลค่าปัจจุบัน (.PV) โดยไม่คำนึงถึง ปริมาณความต้องการของผู้บริโภคในช่วงระยะเวลาของการพยากรณ์รายได้ระหว่างปี 2528-2532 พบว่าการให้บริษัททั้งสองแข่งขันการจำหน่ายในเขตที่ได้รับสัมปทานที่ขึ้นอยู่กับปัจจุบันนั้น เป็นวิธีที่ ให้รายได้แก่รัฐสูงสุดมากกว่าการรวมบริษัททั้งสองเข้าเป็นบริษัทกลาง กล่าวคือ รัฐจะได้รับรายได้ สูงสุดถึง 26,714 ล้านบาท จากการให้บริษัททั้งสองแข่งขันการจำหน่ายในเขตที่ได้รับสัมปทาน และเมื่อมีการ ตั้งเป็นบริษัทกลางแบบบังคับให้จำหน่ายตามโควตาแล้วรัฐจะมีรายได้เพียง 23,709 ล้านบาท หรือการ ตั้งบริษัทกลางแบบไม่บังคับให้จำหน่ายตามโควตา รัฐจะมีรายได้เท่ากับ 24,960 ล้านบาท

แต่เมื่อทำการวิเคราะห์ถึงปริมาณความต้องการของผู้บริโภคสุราทั้ง 3 ชนิดทั่วประเทศ พบว่ามีปริมาณต่ำกว่าการผลิต-จำหน่ายตามประมาณการของบริษัททั้งสองมาก จึงได้แบ่งการวิเคราะห์ ออกเป็น 3 ประเด็นเพื่อศึกษาว่า บริษัทใดจะให้รายได้แก่รัฐสูงสุดเมื่อผลิต-จำหน่ายได้เพียงความ ต้องการของผู้บริโภค โดยการคำนวณหาค่า .PV ในช่วงระยะเวลาของการพยากรณ์รายได้ระหว่าง ปี 2528-2532 เช่นกัน พบว่า เมื่อรัฐกำหนดให้บริษัทสุรารามหาราชวร จำกัด ผลิต-จำหน่ายสุรา ปรงพิเศษแม่โขง-กวางทองสูงสุด รัฐจะได้รับรายได้สูงสุดถึง 15,205 ล้านบาท แต่ถ้ารัฐกำหนด ให้บริษัทสุราทิพย์ฯ จำกัด ผลิต-จำหน่ายสุราผลสมพิเศษหงส์ทองสูงสุดเท่ากับความต้องการของผู้บริโภค สุราทั้ง 3 ชนิดแล้ว รัฐจะได้รับรายได้เพียง 13,437 ล้านบาท และถ้ารัฐจำกัดเขตให้บริษัท สุรารามหาราชวร จำกัด ผลิต-จำหน่ายเพียง 4 จังหวัด และให้บริษัทสุราทิพย์ฯ จำกัด ผลิต-จำหน่าย เต็มที่ในเขต 69 จังหวัด รัฐจะมีรายได้เท่ากับ 14,248 ล้านบาท

จากการวิเคราะห์ข้างต้นนี้ผู้เขียนได้ศึกษาจากข้อมูลต่าง ๆ ตามที่ได้เล่น่อมาในบทก่อน ๆ ถ้าหากสถานการณ์ทุกอย่างคงเดิมแล้ว ผลการวิเคราะห์ควรจะเป็นอย่างนี้ด้วย

ข้อเสนอแนะ

1. ควรเพิ่มบทลงโทษว่าด้วยการขนส่งชำรุดเสียหายในอัตราที่สูงขึ้นโดยที่ มาตรา 38 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติสุรา 2493 เป็นบทบัญญัติรับรองระบบการมีเขตจำหน่ายสุรา ซึ่งกำหนดโทษปรับผู้กระทำความผิดฐานขนส่งโดยไม่ได้รับอนุญาตชำรุดเสียหายโดยเสียค่าปรับ ตามปริมาณสุราที่ขนในอัตราลิตรละ 10 บาทเศษของลิตรให้ถือเป็น 1 ลิตรนั้น ควรให้แก้ไข เสียใหม่ เนื่องจากค่าปรับนี้ได้กำหนดไว้ตั้งแต่มีการ เก็บภาษีสุรากลั่นในอัตราลิตรละ 12 บาท ในปัจจุบันภาษีสุรากลั่นได้เรียกเก็บลิตรละ 60 บาท (กฎกระทรวงที่ 80:2525) โดยเพิ่มขึ้นไป 5 เท่า ทำให้ค่าปรับตามอัตราดังกล่าวไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง จึงเห็นควรเพิ่ม ค่าปรับเป็นอย่างต่ำลิตรละ 100 บาท ตามสัดส่วนการเพิ่มของค่าภาษีสุราและหรือยึดของกลาง
2. ควรที่รัฐจะวางนโยบายเกี่ยวกับโครงสร้างภาษีสุราให้สอดคล้องกับแผนพัฒนา เศรษฐกิจ เพราะนโยบายของรัฐเท่าที่ผ่านมา ไม่มีการวางแผนเกี่ยวกับโครงสร้างภาษีสุราที่ชัดเจน การเปลี่ยนแปลงภาษีสุรากลั่นส่วนใหญ่จะเป็นการเปลี่ยนแปลงเพื่อสนองวัตถุประสงค์ระยะสั้นตามนโยบาย จากผู้บริหารของรัฐบาลเป็นสำคัญ ทำให้ไม่สามารถคาดคะเนเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีสุราได้ถูกต้อง โดยไม่ทราบว่าจะในระยะ 1 ปี ข้างหน้า จะมีการเปลี่ยนแปลงอัตราภาษี หรือระเบียบวิธีการจัดเก็บ ภาษีสุราหรือไม่
3. ควรมีกฎหมายว่าด้วยการจำหน่ายสุราเกินราคาที่กำหนด เนื่องจากกฎหมายสุรา ไม่ได้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการควบคุมราคาสุราไว้ การกำหนดราคาสุราในปัจจุบัน จึงขึ้นอยู่กับข้อตกลงระหว่างผู้รับอนุญาตทำ-ขายส่งกับผู้ให้อนุญาตทำเท่านั้น
4. โรงงานสุราของรัฐควรสังกัดในกระทรวงเดียวกัน และมีหลักเกณฑ์การเก็บผล ประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่งเหมือนกัน กล่าวคือ การเก็บค่าสิทธิหรือค่าผลประโยชน์เหมือนกัน และเก็บภาษีสุราที่เหมือนกันในอัตราเดียวกันด้วย
5. สุรา เป็นผลิตภัณฑ์ที่กลั่นมาจากแอลกอฮอล์ จึงเห็นควรที่รัฐจะต้องให้ความสำคัญ ในการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตแอลกอฮอล์ในรูปอื่น ๆ นอกเหนือจากสุรา เพราะอุตสาหกรรม การหมักแอลกอฮอล์นั้นจะส่งผลให้กับประเทศทั้งในด้านเศรษฐกิจและทางด้านสังคมมากกว่าการผลิต เพียงสุราเท่านั้น

6. เนื่องจากวัตถุประสงค์ของทั้งสองบริษัทต้องการพัฒนาและขยายกิจการสุรา เพื่อให้สามารถผลิตและส่งออกสุราไปจำหน่ายยังต่างประเทศ รัฐจึงควรให้การสนับสนุนในด้านการส่งออกสุรา เพื่อลดการขาดดุลการค้าและเพิ่มรายได้ให้แก่รัฐยิ่งขึ้น

การบริหารงานสุราโดยมีนโยบายกำหนดให้มีการแข่งขันการค้าจำหน่ายโดยเสรีในเขตที่ได้รับสัมปทานเป็นนโยบายของรัฐที่จะทำให้เกิดผลดีแก่เศรษฐกิจและสังคมโดยรวม แต่เป็นเรื่องที่ควรดำเนินการไปอย่างมีขั้นตอน การกำหนดนโยบายการค้าสุราให้มีการแข่งขันกันภายในเขตก่อน จึงเป็นการเริ่มต้นที่ดีสำหรับการก้าวไปสู่จุดหมายของการเปิดให้มีการค้าสุราแบบเสรีในอนาคต ล้มครวัที่จะได้รับผลการสนับสนุนต่อไป

การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างผลประโยชน์ของรัฐจากการปรับค่าภาษีสุรพลาจำกัดสำหรับสุราในประเทศ

*จากกฎกระทรวงที่ 89 (พ.ศ. 2528) ลงวันที่ 5 เมษายน 2528 เกี่ยวกับภาษีสุรา
 ปรงพิเคษแม่โขง - กวางทอง และสุราผสมพิเคษหงส์ทอง

ตารางแสดงรายได้ที่รัฐได้รับจากสุราปรงพิเคษแม่โขง - กวางทอง และสุราผสมพิเคษหงส์ทอง
 ตามอัตราใหม่ดังนี้

ตารางที่ 5.26 การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างผลประโยชน์ของรัฐ

หน่วย : บาทต่อขวดขนาด 750 ซีซี.

ชนิดสุรา	ค่าภาษีสรรพสามิต	ค่าภาษีเทศบาล	ค่าภาษีสุรารวม	ค่าสิทธิหรือค่าผลประโยชน์	รวมรายได้ที่รัฐได้รับ
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
สุราแม่โขง	26.25	2.625	28.875	16.498	45.373
สุรากวางทอง	26.25	2.625	28.875	14.215	43.090
สุราหงส์ทอง	15.75	1.575	17.325	15.422	32.747

หมายเหตุ

- (1) ค่าภาษีสรรพสามิตสำหรับสุราปรุงพิเศษแม่โขง-กวางทองคิดในอัตราลิตรละ 100 บาท แห่งแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ ดังนั้นภาษีสรรพสามิตของสุราแม่โขง-กวางทอง 35 ดีกรี = $100 \times .35 \times .75 = 26.25$ บาทต่อขวด ซึ่งเมื่อคิดเทียบกับภาษีสรรพสามิตตามประกาศในกฎกระทรวงฉบับที่ 80 (พ.ศ. 2525) ค่าภาษีสรรพสามิตของสุราปรุงพิเศษแม่โขง-กวางทอง ปรับขึ้นจากเดิมในอัตราร้อยละ 66.67 และร้อยละ 100 ตามลำดับ
 ค่าภาษีสรรพสามิตสำหรับสุราผสมพิเศษหงส์ทอง คิดในอัตราลิตรละ 60 บาท แห่งแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ ดังนั้นภาษีสรรพสามิตของสุราหงส์ทองของ 35 ดีกรี = $60 \times .35 \times .75 = 15.75$ บาทต่อขวด เทียบกับกฎกระทรวงฉบับที่ 80 (พ.ศ. 2525) เช่นกัน เป็นการปรับขึ้นจากเดิม เพียงร้อยละ 50
- (2) ภาษีเทศบาลคิดเป็นร้อยละ 10 ของภาษีสรรพสามิต (พระราชบัญญัติจัดสรรเงินสุรา พ.ศ. 2527)
- (3) รวม (1) และ (2)
- (4) ค่าสิทธิหรือค่าผลประโยชน์ของสุราแม่โขง-กวางทองคิดในอัตราร้อยละ 45.67 ของราคาจำหน่ายปลีกหักด้วยภาษีสุรารวมโดยกำหนดให้ราคาขายปลีกที่คาดว่าจะขายสำหรับสุราปรุงพิเศษแม่โขง = 65 บาท ค่าสิทธิ = $(65 - 28.875) \times .4567 = 16.498$ บาท/ขวด ราคาขายปลีกที่คาดว่าจะขายสำหรับสุราปรุงพิเศษกวางทอง = 60 บาท ค่าสิทธิ = $(60 - 28.875) \times .4567 = 14.215$ บาท
 ค่าสิทธิหรือค่าผลประโยชน์ของสุราผสมพิเศษหงส์ทองเป็นการเหมาจ่ายตามการประมูลในบทที่ 2 แสดงการคำนวณในบทที่ 5 ตารางที่ 5.23 ค่าสิทธิของสุราผสมพิเศษหงส์ทองในปี 2528 = 15.422 บาท/ขวด
- (5) รวม (3) และ (4)

จากตารางการปรับปรุงโครงสร้างผลประโยชน์ของรัฐ จะเห็นว่าสุราแม่โขง-
กวางทอง และหงส์ทองให้รายได้แก่รัฐเพิ่มขึ้นจากโครงสร้างผลประโยชน์เดิมดังนี้คือ
ตารางที่ 5.27 การเปรียบเทียบรายได้รัฐจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างภาษีสุรา

หน่วย : บาทต่อขวด 750 ซีซี

ชนิดสุรา	ใหม่ (1)	เดิม (2)	รายได้รัฐเพิ่มขึ้น (3)
สุราแม่โขง	45.373	33.160	12.213
สุรากวางทอง	43.090	27.940	15.150
สุราหงส์ทอง	32.747	27.052	5.695

- หมายเหตุ (1) จากตารางที่ 5.26
(2) จากตารางที่ 1.1 และตารางที่ 5.19
(3) (1) - (2)

จะเห็นว่า เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างภาษีเช่นนี้แล้ว รัฐก็ยังคงจะได้รายได้
สูงจากสุราปรุงพิเศษแม่โขง-กวางทองของบริษัทสุรามหาราษฎร์ จำกัด นอกจากนี้สุราผสมพิเศษหงส์ทอง
ยังได้รับยกเว้นภาษีที่เพิ่มขึ้นในคราวนี้เป็นเวลา 5 ปี ตั้งแต่พ.ศ. 2528 เป็นต้นไป เนื่องจากเป็น
ผู้ประมูลเข้าทำสุราใหม่ ซึ่งทำให้รายได้ของรัฐในส่วนของภาษีสุราสำหรับสุราผสมพิเศษหงส์ทอง
จะคงเดิมไม่เพิ่มขึ้น เมื่อนำรายได้ค่าภาษีของสุราผสมพิเศษหงส์ทองไป เทียบกับรายได้ที่รัฐได้รับ
จากสุราปรุงพิเศษแม่โขง-กวางทอง รัฐยังจะได้รายได้จากสุราพิเศษแม่โขง-กวางทองสูงกว่า
ยิ่งขึ้น ดังรายละเอียดดังนี้คือ

	รายได้รัฐต่อขวดเดิม		ใหม่	
สุราแม่โขง	33.160	45.373	สุรากวางทอง	27.940
สุราหงส์ทอง	<u>27.052</u>	<u>32.747</u>	สุราหงส์ทอง	<u>27.052</u>
	<u>6.108</u>	<u>12.626</u>		<u>0.888</u>
				<u>10.343</u>

จะเห็นว่า เดิมสุราแม่โขง-กวางทองเสียภาษีสุรามากกว่าสุราผสมพิเศษหงส์ทอง
การปรับโครงสร้างภาษีสุราใหม่นี้จะมีความแตกต่างในด้านภาษีสูราน้อยลงกับแตกต่างกันมากขึ้น
อาจเป็นด้วยรัฐต้องการพุงให้สุราผสมพิเศษหงส์ทองสามารถดำเนินการขายได้